

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

ŠOLSKO SELEKCIJSKO TEKMOVANJE S PODROČJA SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2024/2025

3. in 4. letnik – gimnazijski programi
3. in 4. letnik – srednji strokovni programi
1. in 2. letnik – poklicno-tehniški programi

Gabriel García Márquez: *Ljubezen v času kolere*

Ta obrazec po tekmovanju vstavite v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujete od spisa, da ne pride do zamenjave.

Ime in priimek tekmovalca (ali šifra): _____

Ime in priimek ocenjevalca: _____

DOSEŽENE TOČKE: A: _____ B: _____ C: _____ Č: _____

Kriterij	
A Razumevanje – do 20 t	Doseženo število točk
Predstavitev življenja Florentina Arize in njegovega odnosa do ljubezni – do 6 t	
Pojasnitev zavrnitve – do 6 t	
Večplastnost lika – do 4 t	
Sporočilo romana – do 4 t	
SKUPAJ A	

B Uporaba književnega znanja – do 10 t	Doseženo število točk
Ustrezna raba pojmov ljubezenski roman, postmodernizem in latinskoameriška književnost – do 6 t	
Ustrezna raba literarnovednih pojmov – do 4 t	
SKUPAJ B	

Šolsko tekmovanje 2024/2025 – Ocenjevalni obrazec in merila za vrednotenje razlagalnega spisa,

3. in 4. letnik – gimnazijski programi,
3. in 4. letnik – srednji strokovni programi,
1. in 2. letnik – poklicno-tehniški programi

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 t	Doseženo število točk
Doživljanje razlogov za zavrnitev – do 3 t	
Komentar aktualnosti sporočila romana – do 3 t	
Izvirnost in ustvarjalnost pisanja – do 4 t	
SKUPAJ C	

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t	Doseženo število točk
Upoštevana jezikovna pravilnost – do 4 t	
Upoštevana slogovna ustreznost – do 3 t	
Upoštevana ustrezna zgradba – do 3 t	
SKUPAJ Č	

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik šolske komisije:

MERILA ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

3. in 4. letnik – gimnazijski programi

3. in 4. letnik – srednji strokovni programi

1. in 2. letnik – poklicno-tehniški programi

Gabriel García Márquez: *Ljubezen v času kolere*

A Razumevanje – do 20 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **predstavi življenje Florentina Arize in njegov odnos do ljubezni – do 6 točk;**

Npr.: Nekdanji telegrafski vajenec Florentino Ariza, nezakonski sin Tránsito Arize in enega od treh bratov, ustanoviteljev Karibske rečne družbe, se po zaslugi svojega strica na stara leta povzpne na mesto predsednika družbe na višku njenega razvoja. Vse življenje romantično ljubi Fermino Dazo, a jima zvezo prepreči njen oče, hčeri namreč želi priskrbeti bogatega in uglednega moža. Kljub temu se Florentino Ariza ljubezni ne odpove in čaka skoraj 54 let, ko se njegovo hrepenenje vendarle uresniči in z ovdovelo Fermino prične razmerje. Med tem časom je sicer imel nepregledno veliko daljših in tudi bežnih ljubezenskih avantur, a njegovo srce je vedno pripadalo le Fermi. Zavezan tradiciji domovine nikoli ni zapustil, oblačil se je nenavadno staromodno in tudi sicer je veljal za zelo samosvojega, svoje zasebno življenje in strast do Fermin pa je pred svetom skrbno varoval ipd.

Za vse točke pričakujemo jasno, smiselno in poglobljeno predstavitev obeh vidikov Florentinovega odnosa do ljubezni, tj. romantično sanjarjenje in zvestoba Fermi ter promiskuitetnost; za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- **pojasni zavrnitev – do 6 točk;**

Razloge za Ferminino zavrnitev lahko pojasni na različne načine – skladno z vsebino drugega odlomka, romana, psihološko in/ali socialnimi razlogi.

Npr.:

Zakaj je Fermina v mladosti zavrnila Florentina, si ni znala pojasniti, kajti pravega razloga za to ni imela. Ta se ji je razkril šele v starosti v nekem naključnem pogovoru o njem. Vsi so ga namreč poznali kot naslednika v Karibski rečni družbi in mnogi so z njim sodelovali, toda prav nihče si ga ni mogel priklicati v spomin. Zazdelo se ji je, da sploh ni človek, marveč samo senca nekoga, ki ga nihče ni poznal.

Fermina je stvarna, praktična, radovedna, hkrati pa med mladostnim ljubezenskim razmerjem s Florentinom naglo odrasča in dozoreva. Tudi iz odlomka je moč razbrati, da ga je zavrnila v preblisku zrelosti. Po dveletni prisilni ločenosti od svojega »soproga«, kakor si je Florentina zamišljala, je zgrožena ugledala mladostno ljubezensko izkušnjo kot utvaro, Florentina Arizo pa kot ubogega človeka, ki je daleč od njenega sanjskega moškega.

Za jasno in smiselno izraženo pojasnitev – do 6 točk;
za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- **pojasnilo večplastnosti lika – do 4 točke;**

Nekoliko čudaški, nenavadni posebnost Florentino Ariza je lik nešteti skrivnosti, ki nam razkrivajo njegovo kompleksno osebnost, ta pa je razvidna tudi iz odlomka. Karierno je zelo uspešen in v svojem ravnanju pogosto altruističen, npr. ko Leono Cassiani reši ulice in ji priskrbi službo, predvsem pa romantično zaprisežen zvestobi do Fermine. Kljub temu ima nepregledno število ljubic, nekatera razmerja pa razkrivajo drugo plat njegove osebnosti in so moralno zelo problematična. Tako se npr. zaplete v pedofilski intimni odnos s komaj 14-letno Americo Vicuño, katere skrbnik naj bi na prošnjo njene družine, ki jo je v poslala v internat, bil, kriviti pa ga je mogoče tudi za njen samomor. Dekle naj bi si vzelo življenje zaradi šolskega neuspeha, Florentino pa ve, da je pravi razlog njegova prekinitev razmerja z njo, potem ko se mu je odprla pot do Fermine. Izvemo tudi, da je neki služabnici, ki je z njim zanosila, kupil hišo, da ga ne bi razkrila kot otrokovega očeta.

Za vse točke mora kompleksnost predstaviti z obema stranema Florentinovega značaja ter vključiti oba odlomka – do 3 točke, naslov – do 2 točki in vsaj en drugi primer iz besedila – do 3 točke;

za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- **pojasnilo sporočila romana – do 4 točke.**

Odgovor na temeljno vprašanje romana, Ali lahko neuslišana ljubezen premaga čas in traja do konca življenja?, je namreč – da. V sporočilu zaključka romana se izkaže, da je ljubezen sila, ki kljubuje času in družbenim predsodkom ter je mogoča tudi na jesen življenja. Še več; Fermina in Florentino spoznata, da je »/.../ ljubezen vedno ljubezen, kjerkoli in kadarkoli, a še močnejša, ko je bližje smrti.« (str. 433) Čeprav sta bila več kot 50 let ločena in ju tarejo starostne težave, na jesen življenja občutita ljubezen, na katero sta čakala vse življenje.

Za vse točke mora biti pojasnilo sporočila smiselno, jasno in poglobljeno; za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

B Uporaba književnega znanja – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **ustrezno uporablja pojme ljubezenski roman, postmodernizem in latinskoameriška književnost – do 6 točk;**

Za poznavanje, razumevanje in rabo omenjenih pojmov – do 6 točk;
za nepoznavanje in neustrezno rabo pojmov se odšteje ustrezno število točk.

- **uporablja ustrezne literarnovedne pojme – do 4 točke.**

Uporablja ustrezne literarnovedne pojme (npr. roman, dogajalni čas in kraj, književne osebe, snov, teme, motivi, ideje, pripovedovalec, pripovedna tehnika ...);
za neustrezno rabo literarnovednih se odšteje ustrezno število točk.

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **predstavi svoje doživljanje razlogov za zavrnitev – do 3 točke;**

Predstavi, kako doživlja razloge, da je Fermina Florentina zavrnila. Izhaja lahko iz lastnih izkušenj, čustvovanja, aktualizacije ...

Stališče je jasno in nazorno razvidno. Pretirano klišejsko predstavitev doživljanja ocenimo z največ 2 točkama.

- **komentira aktualnost sporočila romana – do 3 točke;**

Presoja aktualnost sporočila romana in svoje mnenje utemeljuje s prepričljivimi argumenti;

za manj prepričljiv, poenostavljen komentar odštejemo ustrezno število točk.

- **piše izvirno in ustvarjalno – do 4 točke.**

Svojo izvirnost in ustvarjalnost pokaže z nepričakovanim, zanimivim in s prepričljivim pristopom, npr. s slikovitim načinom izražanja razmišlja zunaj ustaljenih okvirov in ponudi svež pogled na temo, poveže različne koncepte in tako ustvari nove povezave ipd.

Č Jezikovna pravilnost in zgradba besedila – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka za **jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost** svojega spisa dobi največ **7 točk**, od tega največ **4 za jezikovno pravilnost** in največ **3 za slogovno ustreznost**:

4 t – za jezikovno brezhibno nalogo z le nekaj drobnimi napakami;

3 t – za jezikovno dobro nalogo z le nekaterimi napakami, ki se v glavnem ne ponavljajo;

2 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo;

1 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo;

3 t – za slogovno brezhibno nalogo z le nekaj drobnimi napakami;

2 t – za slogovno dobro nalogo z le nekaterimi napakami, ki se ne ponavljajo;

1 t – za slogovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo.

Tekmovalec/tekmovalka za **ustrezno zgradbo** svojega spisa dobi največ **3 točke**:

3 t – za logično členjeno in koherentno besedilo, besedilo ustrezne dolžine;

2 t – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo ali nasprotno;

1 t – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo, besedilo je prekratko.

Članicam in članom šolskih komisij želimo veliko zadovoljstva pri vrednotenju.

Šolsko tekmovanje 2024/2025 – Ocenjevalni obrazec in merila za vrednotenje razlagalnega spisa,

3. in 4. letnik – gimnazijski programi,

3. in 4. letnik – srednji strokovni programi,

1. in 2. letnik – poklicno-tehniški programi